

Utrechters over de luchtkwaliteit in hun stad

notitie van Bestuursinformatie

juni 2008

Colofon

uitgave

Afdeling Bestuursinformatie
Bestuurs- en Concerndienst
Gemeente Utrecht
030 286 1350
bestuursinformatie@utrecht.nl

in opdracht van

Afdeling Milieu en Duurzaamheid
Dienst StadsOntwikkeling
Gemeente Utrecht

internet

www.onderzoek.utrecht.nl

rapportage

Karel van Heelsbergen

(030) 286 1333

Juni 2008

Utrechters over de luchtkwaliteit in hun stad

Inleiding

Luchtkwaliteit in relatie tot het gemotoriseerde wegverkeer is op het ogenblik een uitermate belangrijk thema in de stad. Wanneer de (berekende) luchtkwaliteit in 2015 niet aan de Europese normen voor stikstofdioxide en fijnstof voldoet, heeft dat ongewenste effecten op de gezondheid van mensen op bepaalde plaatsen in de stad. Verder kan dit grote gevolgen hebben voor de voortgang van belangrijke bouwprojecten in Utrecht. Verschillende maatregelen zijn al in gang gezet om de luchtkwaliteit op tijd aan de normen te laten voldoen. Maar er zijn nieuwe maatregelen noodzakelijk.

Naast de technische invalshoek (metingen, vooruitberekeningen, ideeën voor oplossingen vanuit professionele hoek) vindt het gemeentebestuur het ook belangrijk om te weten hoe de Utrechtse bevolking over de luchtkwaliteit denkt en welke suggesties en ideeën zij hebben om deze aan de normen te laten voldoen. Afgelopen periode heeft hiervoor een consultatieronde plaatsgevonden, waarbij zeer diverse en soms zelfs tegengestelde maatregelen zijn geopperd. Van een selectie hiervan – niet persé de maatregelen die de gemeente wil nemen – wil de gemeente nu weten welke het meeste draagvlak hebben bij de Utrechters zelf. StadsOntwikkeling heeft Bestuursinformatie daarom verzocht een korte enquête uit te voeren om hier zicht op te krijgen. De vragen zijn in onderling overleg opgesteld. Via een telefonische enquête hebben iets meer dan 300 Utrechters van 18 jaar en ouder hun medewerking verleend aan deze enquête. Zij vormen een representatieve afspiegeling van de Utrechtse bevolking.

Resultaten enquête

Helpt Utrechters vindt Utrechtse lucht niet goed voor zijn of haar gezondheid

51% van de Utrechters is het eens met de eerst gevraagde stelling “De kwaliteit van de lucht in Utrecht is niet goed voor mijn gezondheid”. De rest van de inwoners is het oneens met de stelling (35%) of staat er neutraal tegenover dan wel heeft geen mening (14%).

Maatregelen gemeente niet bij alle Utrechters bekend

Of ‘de gemeente voldoende maatregelen neemt om de luchtkwaliteit in Utrecht te verbeteren’ is voor in totaal 40% van de inwoners iets waarover ze geen mening geven. Van de overige inwoners (60%) zijn er meer (36%) die vinden dat de gemeente onvoldoende maatregelen neemt dan dat de gemeente voldoende maatregelen neemt (24%).

Veel Utrechters voor betere doorstroming autoverkeer in stad maar inwoners verdeeld over aanpak autoverkeer centrum

De Utrechters is vervolgens gevraagd zich uit te spreken over twee typen van mogelijke maatregelen die invloed hebben op de luchtkwaliteit. Driekwart van de bevolking is voor maatregelen waardoor het autoverkeer makkelijker door Utrecht heen rijdt. Over maatregelen waardoor het vrijwel onmogelijk wordt nog door het *centrum* van Utrecht heen te rijden is de bevolking verdeeld: de helft is voor, de helft is tegen.

Bent u voor of tegen:	Voor	Tegen	Weet niet
maatregelen waardoor het autoverkeer makkelijker door Utrecht heen rijdt (voornamelijk door bevordering doorstroming op bestaande hoofdroutes)	75%	23%	2%
maatregelen waardoor het vrijwel onmogelijk wordt nog door het centrum van Utrecht heen te rijden	49%	49%	2%

Veel Utrechters voor betere afstelling verkeerslichten en grotere functie voor stedelijke rondweg

Een grote meerderheid (79%) vindt dat de gemeente de verkeerslichten anders moet afstellen om doorstroming van het verkeer te bevorderen. Bijna evenveel inwoners (77%) zijn het eens met de stelling dat de gemeente doorgaand autoverkeer door de stad moet beperken en automobilisten moet dwingen meer gebruik te maken van de stedelijke rondweg. De eerste uitkomst sluit aan bij de gewenste betere doorstroming uit de vorige paragraaf. De tweede uitkomst echter lijkt hiermee in tegenspraak: ‘makkelijker door de stad rijden’ en tegelijkertijd ‘autoverkeer naar stedelijke rondweg dwingen’. Het kan zijn dat Utrechters bij de tweede stelling vooral de Binnenstad in gedachten hebben gehad.

Stellingen

De gemeente moet:	Eens	Oneens	Weet niet
de verkeerslichten anders afstellen waardoor het autoverkeer makkelijker door de stad rijdt en dus minder vaak stil staat.	79%	17%	4%
doorgaand autoverkeer door de stad beperken en automobilisten dwingen meer gebruik te maken van de stedelijke rondweg.	77%	21%	2%

Veel Utrechters voor uitbreiding van het 'schone' binnenstadsgebied

Veel Utrechters (79%) zijn voor uitbreiding van het binnenstadsgebied, waar voor de bevoorrading alleen nog een schoner type bestel- en vrachtauto in mag.

Stelling

<i>De gemeente moet:</i>	<i>Eens</i>	<i>Oneens</i>	<i>Weet niet</i>
het Binnenstadsgebied, waar sinds kort voor de bevoorrading alleen nog een schoner type bestel- en vrachtauto in mag, uitbreiden.	79%	16%	5%

Veel Utrechters: meer transferia, geen extra parkeerplaatsen voor bedrijven in Binnenstad en parkeertarieven in Binnenstad niet omhoog

Een meerderheid (72%) vindt dat de gemeente meer transferia (P+R-voorzieningen) aan de rand van de stad zou moeten bouwen. Wat minder mensen (65%) zijn van mening dat de gemeente niet meer de bouw van extra eigen parkeervoorzieningen moet toestaan voor nieuwe bedrijven en bedrijven die uitbreiden in de binnenstad. Het duurder maken van parkeren in de binnenstad kan op veel minder steun van de bevolking rekenen. Slechts 29% is het eens met een dergelijke maatregel. Vermoedelijk is een groot deel hier tegen, omdat het sneller gevolgen heeft voor de Utrechter zelf. De daarvoor genoemde maatregelen zijn algemener van aard. Waarschijnlijk zullen veel Utrechters daarvan niet direct hinder ondervinden.

Stellingen

De gemeente moet:	Eens	Oneens	Weet niet
meer transferia (Park & Ride-voorzieningen) aan de rand van de stad maken.	72%	24%	4%
niet meer de bouw van extra eigen parkeervoorzieningen toestaan voor nieuwe bedrijven en bedrijven die uitbreiden in de Binnenstad.	65%	32%	3%
het parkeren in de Binnenstad duurder maken.	29%	69%	2%

Overigens vindt ook tweederde van de niet-autobezitters dat het parkeren in de Binnenstad niet duurder gemaakt mag worden. Verder is er hierbij duidelijk verschil tussen Utrechters die (hoofdzakelijk) in de stad werken (63% oneens) en buiten de stad werken (78% oneens).

(Heel) veel Utrechters voor prikkels en geld/subsidie voor schonere voertuigen

De populairste van allerlei genoemde maatregelen in de consultatieronde is een gemeentelijke maatregel om het openbaar vervoer en taxibedrijven te prikkelen om sneller om te schakelen naar schonere voertuigen: 95% is hiervoor. Andere mogelijke maatregelen voor schonere vervoersmiddelen kunnen ook op een behoorlijk draagvlak rekenen. 81% is voor het beschikbaar stellen van geld voor het onmiddellijk aanschaffen van gemeentelijke voertuigen met schonere motoren/brandstof. Een kleinere meerderheid (64%) is voor het opstellen van een gemeentelijke subsidieregeling voor bewoners en bedrijven om een auto te kopen die weinig vervuilend is; overigens is er hierbij een noemenswaardig verschil tussen autobezitters (59%) en niet-autobezitters (75%).

Stellingen

De gemeente moet:	Eens	Oneens	Weet niet
openbaar vervoer en taxibedrijven prikkelen om sneller om te schakelen naar schonere voertuigen	95%	4%	1%
geld beschikbaar stellen voor het onmiddellijk aanschaffen van gemeentelijke voertuigen met schonere motoren/brandstof	81%	17%	2%
een gemeentelijke subsidieregeling opstellen waar bewoners en bedrijven gebruik van kunnen maken om een auto te kopen die weinig vervuilend is	64%	34%	2%

Goede voornemens van autobezittende Utrechters

Van de Utrechters die over een auto kunnen beschikken, is 65% van plan om de auto vaker te laten staan voor een betere kwaliteit van de lucht in Utrecht. Of al die Utrechters dat ook daadwerkelijk zullen doen is natuurlijk de vraag, want 66% van de totale bevolking is het eens met de stelling dat 'Urechters hun auto nooit vrijwillig zullen laten staan om daaraan bij te dragen'.

Stellingen voor autobezittende Utrechters

Om de kwaliteit van de lucht in Utrecht te verbeteren:	Eens	Oneens
ga ik zelf de auto vaker laten staan.	65%	35%
ga ik een schonere auto kopen.	48%	52%

Stelling

	Eens	Oneens	Weet niet
Utrechters zullen hun auto nooit vrijwillig laten staan om daarmee bij te dragen aan een betere kwaliteit van de lucht in Utrecht	66%	29%	5%

Bijna de helft van de autobezittende inwoners (48%) gaat voor de stelling om 'zelf een schonere auto aan te schaffen om de luchtkwaliteit in Utrecht te verbeteren'. Iets meer dan de helft is het oneens met deze stelling. Ook hier mag de vraag opgeworpen worden of het inderdaad zo zal zijn dat bijna de helft van de autobezittende Utrechters *alleén* voor een betere kwaliteit van de lucht in Utrecht een schonere auto gaat kopen, wanneer zij toe zijn aan vervanging van hun huidige auto.

Heel veel Utrechters vinden dat gemeente bevolking moet aanspreken op eigen gedrag

Veel mensen vinden dat de gemeente Utrechters er meer van moet doordringen dat hun eigen gedrag de kwaliteit van de lucht in Utrecht beïnvloedt, 86% is het eens met deze stelling. Ook is een grote meerderheid (82%) het eens met de stelling dat bij veel beter openbaar vervoer de mensen de auto vaker zullen laten staan.

Stellingen

	Eens	Oneens	Weet niet
De gemeente moet Utrechters er meer van doordringen dat hun eigen gedrag de kwaliteit van de lucht in Utrecht beïnvloedt.	86%	12%	2%
Bij veel beter openbaar vervoer zullen de mensen de auto vaker laten staan.	80%	17%	3%

Helft Utrechters denkt dat het weren van doorgaand autoverkeer tot meer autokilometers leidt

De helft van de Utrechters is het eens met de laatste stelling "Het verder tegengaan van doorgaand autoverkeer door de stad zal eerder tot meer dan tot minder autokilometers leiden". Relatief veel Utrechters (16%) hebben hierover geen mening of antwoorden neutraal. Eenderde is het oneens met deze stelling.

Stelling

	Eens	Oneens	Weet niet
Het verder tegengaan van doorgaand autoverkeer door de stad zal eerder tot meer dan tot minder autokilometers leiden.	50%	34%	16%